

BORJA VILALLONGA*

Mite nacional

VOTI AQUESTA NOTÍCIA ☆☆☆☆☆

Amb la inevitabilitat acostumada de l'oficialisme català, sembla que es consuma la preparació dels actes de commemoració del bicentenari de la Guerra del Francès a les comarques gironines. Hom sap per la premsa i per altres canals que s'està preparant a nivell de la divulgació i a nivell acadèmic. Tanmateix, un aspecte essencial dels setges de Girona el 1808 i 1809 ha desaparegut del programa. Volguda i involuntàriament alhora, els setges s'han transformat. La generació d'intel·lectuals que encara domina l'escenari cultural gironí han preparat el seu producte més refinat, sense fissures. És per això que els setges de Girona, en pro de la rigor històrica, han perdut el seu contingut nacional. Dues qüestions ixen en evocar aquesta paraula tan a la moda i tan controvertida: a quina nació pertany el seu contingut i per què els setges són un esdeveniment històric nacional. Per respondre-les no cal haver d'entrar a la fàcil presa de partit que habitualment sol arribar en aquests casos; només l'anàlisi dels factors i, sobretot, de la història ens ha de permetre d'elaborar una simple resposta.

Els setges. Una obra de Ramon Martí Alsina conservada al Museu d'Art.

MULTIMÈDIA

[Fotos de la notícia](#)

Per a la primera pregunta la resposta és molt senzilla. Els setges de Girona pertanyen a la nació espanyola. Ara bé, de nou es planteja una nova pregunta: si existeix la nació espanyola vol dir que no existeix la nació catalana? Independentment de l'existència que hom pugui creure d'una nació catalana, cal partir d'una idea d'àrdua i feixuga realitat per a alguns. La nació espanyola existeix en tant que expressió d'un Estat i d'un col·lectiu més o menys gran que s'hi sent identificat. L'Estat i el col·lectiu són presents ara i a la història. I el 1808 el sentiment col·lectiu nacional espanyol començava a caminar... Forjat al si de la Guerra de la Independència -independència nacional de qualsevol tutela estrangera- els fets bèl·lics d'aleshores aptes per a la formació de la nació són mites fundacionals, al delà de la realitat o veracitat històriques. Ací hom pot respondre la segona qüestió: els setges són un esdeveniment històric nacional perquè, malgrat tot el que es diu i el que s'ha dit des de cercles intel·lectuals gironins, té un perfil i uns fets intrínsecs que el fan molt adequat per assolir el rang d'episodi nacional, tal com Benito Pérez Galdós immortalitzà a la famosa sèrie de novel·les amb aquest títol. A més, té l'afegit que es tracta d'un episodi nacional primigeni, esdevingut en plena formació de la nació espanyola contemporània. Els setges de Girona són nacionalment espanyols, però això no significa que hagi d'anar en perjudici del sentiment nacional català; aquest no l'ha aprofitat ni l'ha acabat incorporant, per bé que hi ha hagut apòstols que ho han intentat, com Roca i Farreras. Doncs, el catalanisme no s'ha d'afaiçonar a la contra d'un mite nacional espanyol com els setges. Quan hom afirma que els setges són nacionalment espanyols, no significa que històricament hom pugui afirmar que la lluita dels defensors de Girona fos per a la nació espanyola. Tanmateix, tant és per a l'estudi del mite dels setges de saber perquè lluitaven els gironins. La seva lluita passà a tenir rang i esperit nacionals. Per aquells qui estudien el fet històric dels setges, cal tenir molt presents d'altres elements de més pes que el nacional. Amb tot, no es pot excloure la germinació del sentiment nacional. I encara menys tota la mitificació immediata que es féu d'aquells esdeveniments en clau nacional i nacionalista. Durant llarg temps, decennis i decennis, aquesta ha estat la configuració del mite dels setges de Girona, ben espanyol i declarat exemple de l'espanyolitat gironina. L'aprofitament vil que el feixisme espanyol desfermat -altrament dit franquisme- féu dels mites nacionals espanyols en declarà la seva defunció. Mes no ha estat una defunció completa de tots els mites nacionals, com ha succeït a d'altres països que tingueren feixismes. Per exemple, a Alemanya tot sentiment de germanitat abans de 1991 era inimaginable. I encara ara. Qualsevol expressió nacional fou eradicada per la seva contaminació amb el feixisme alemany. A Espanya, l'existència d'un feixisme victoriós ha impedit que s'arribi a la situació d'Alemanya i els mites nacionals espanyols sobreviuen, més o menys closos en uns certs ambients i en clara decadència generalitzada. Com el mite nacional dels setges de Girona el 1808 i 1809.

No hi pot haver per a un amant de la història una situació millor que la de 2008-2009. Obligadament, el mite dels setges de Girona tornarà a tenir la possibilitat d'un protagonisme perdut. És un escenari obert. Pot tornar el vell mite. Se'n pot crear un de nou. Es pot recuperar la idea que tenia Roca i Farreras o la que tenia Carles Rahola. O es pot crear un mite renovat a partir de l'estricta realitat històrica. O bé l'oficialisme i els cercles intel·lectuals afins poden desnaturalitzar un esdeveniment històric mitificat que se situa en un punt culminant d'extrema fragilitat de la seva atzarosa existència.

*Historiador

COMPARTIR

ENVIAR PÀGINA »

IMPRIMIR PÀGINA »

AUGMENTAR TEXT »

REDUIR TEXT »

Què és això?

Conegui'ns: [CONTACTI](#) | [CONEGUI'NS](#) | [LOCALITZACIÓ](#)

diaridegirona.cat és un producte de **Editorial Prensa Ibérica**

Queda terminantment prohibida la reproducció total o parcial dels continguts oferts a través d'aquest mitjà, salvo autorització expressa de diaridegirona.cat. Así mateix, queda prohibida tota reproducció a l'efecte de l'article 32.1, paràgraf segon, Llei 23/2006 de la Propietat intel·lectual.

Adaptat a la Llei de Protecció de Dades per

Altres publicacions del grup **Editorial Prensa Ibérica**

Diario de Ibiza | Diario de Mallorca | Empordà | Faro de Vigo | INFORMACIÓN | La Opinión A Coruña | La Opinión de Granada | La Opinión de Málaga | La Opinión de Murcia | La Opinión de Tenerife | La Opinión de Zamora | La Provincia | La Nueva España | Levante-EMV | El Boletín | Mallorca Zeitung | Regió 7 | Superdeporte | The Adelaide Review